Lieta Nr.C12253317
ECLI:LV:DAUT:2018:0111.C12253317.5.S

# SPRIEDUMS
## LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Krāslavā 2018.gada 11.janvārī

Daugavpils tiesas tiesnese I.Stivriņa
izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības „MODA KAPITĀLS" maza apmēra prasību pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

## Aprakstošā daļa

2017.gada 5.septembrī prasītāja akciju sabiedrība „MODA KAPITĀLS" (turpmāk - „AS „MODA KAPITĀLS"") cēla Daugavpils tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par naudas piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 31.maijā starp atbildētāju un prasītāju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.53-324334 (turpmāk tekstā –„aizdevuma līgums"). Pamatojoties uz aizdevuma līgumu, prasītāja 2016.gada 31.maijā izsniedza (kases izdevumu orderis Nr.836) atbildētājam kredītu 100,00 *euro* apmērā. Tādā veidā prasītāja savas saistības pret atbildētāju izpildīja.

Atbildētājs, parakstot aizdevuma līgumu, apņēmās ievērot aizdevuma līgumā noteikto, t.i., samaksāt prasītājai maksājumus saskaņā ar aizdevuma līgumu un citus pamatotus un aizdevuma līgumā noteiktos maksājumus. Pusēm vienojoties mēneša kredīta lietošanas procentu likme tika noteikta 8,8 % apmērā. Atbilstoši aizdevuma līgumam puses vienojās, ka kredīta pamatsumma tiks atmaksāta līdz 2016.gada 30 jūnijam, vienlaicīgi samaksājot arī maksu par kredīta izmantošanu 8,80 *euro* apmērā.

2016.gada 28.jūnijā atbildētājs veica maksājumu 8,80 *euro* apmērā, samaksājot aizdevuma līgumā norādīto maksājumu par Kredīta izmantošanu (procentus) un pagarinot kredīta atmaksas termiņu līdz 2016.gada 30.jūlijam.

2016.gada 1.augustā atbildētājs veica maksājumu 10,00 *euro* apmērā, samaksājot aizdevuma līgumā norādīto maksājumu par kredīta izmantošanu (procentus) 8,80 *euro* apmērā, nokavējuma procentus par divām maksājuma kavējuma dienām 0,78 *euro* apmērā un atmaksājot daļu no kredīta pamatsummas 0,42 *euro* apmērā, kā arī pagarinot kredīta atmaksas termiņu līdz 2016.gada 31.augustam.

2016.gada 1.decembrī atbildētājs veica maksājumu 60,00 *euro* apmērā, samaksājot aizdevuma līgumā norādīto maksājumu par kredīta izmantošanu (procentus) 8,76 *euro* apmērā, nokavējuma procentus par deviņdesmit vienu maksājuma kavējuma dienu 35,34 *euro* apmērā un atmaksājot daļu no kredīta pamatsummas 15,90 *euro* apmērā, kā arī pagarinot kredīta atmaksas termiņu līdz 2017.gada 2.janvārim. Citus maksājumus, kas izriet no noslēgtā aizdevuma līguma, atbildētājs nav veicis, un līdz šī prasības pieteikuma sagatavošanas brīdim atbildētājs nav izpildījis savas saistības pret prasītāju.

Tā kā atbildētājs ir pieļāvis samaksas termiņa nokavējumu, ir piemērojami aizdevuma līguma noteikumi, kuri sākotnējo paredzēja, ka atbildētājs maksā prasītajai nokavējuma procentus 0,39 % apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu. Lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai izsniegto, bet neatmaksāto aizdevuma summu 83,68 *euro*; kredīta lietošanas procentus 7,91 *euro*, nokavējuma procentus 80,28 *euro,* piedzīt visus tiesāšanās izdevumus. Noteikt prasītājai tiesības par laiku no lietas izskatīšanas līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no neapmaksātās pamatparāda summas. Norādīja, ka nevēlas izmantot mediāciju un nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasības pieteikumu.

Civilprocesa likuma 250.$^{21}$panta pirmā daļa nosaka, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{22}$panta pirmo daļu vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm (148.pants), pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{25}$panta pirmo daļu, 2017.gada 21.novembrī pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā, tas ir – 2018.gada 11.janvārī.

## Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis un saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti.

Lietā esošie rakstveida pierādījumi apliecina, ka 2016.gada 31.maijā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.53-324334, saskaņā ar kuru prasītāja izsniedza atbildētājam kredītu 100,00 *euro* apmērā ar atmaksas termiņu līdz 2016.gada 30.jūnijam.

Tiesa uzskata, ka minētais līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, atbildētājs bez ierunām parakstīja līgumu, saņēma aizdoto naudu līgumā noteiktajā kārtībā, līgums nav apstrīdēts, ir saistošs līgumslēdzējpusēm. Līdz ar to tiesa atzīst par pierādītu, ka atbildētājs, noslēdzot līgumu ar prasītāju, uzņēmās saistības un atbildību.

Atbilstoši līguma pamatnoteikumiem, vispārīgajiem noteikumiem un kases izdevumu orderim Nr.836 kredīts tika izmaksāts atbildētājam 2016.gada

31.maijā, kad atbildētājas parakstījās par saņemšanu.

Atbilstoši līgumam un vispārējo noteikumu 2.punktam atbildētājam bija pienākums veikt kredīta pamatsummas un procentu par kredīta izmantošanu maksājumu atbilstoši maksājumu grafikam.

No lietā esošajiem papildinājumiem pie aizdevuma līguma, redzams, ka atbildētājs vairākkārt ir pagarinājis kredīta samaksas termiņu. Pēdējais papildinājums tika noslēgts 2016.gada 1.decembrī pagarinot kredīta samaksas termiņu līdz 2017.gada 2.janvārim.

Tiesa secina, ka atbildētājs nav izpildījis savas saistības saskaņā ar aizdevuma līgumu. Atbildētājs savas saistības un neatmaksātā aizdevuma summu un parāda aprēķinu neapstrīdēja. Pierādījumi par saistības daļēju vai pilnīgu izpildi no atbildētāja netika saņemti. Tiesai nav pamata apšaubīt prasības summu. Turklāt atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Līdz ar to prasījums daļā par neatmaksātā aizdevuma pamatsummas 83,68 *euro* piedziņu ir pamatots un apmierināms.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu un Civillikuma 1757.pants paredz, ka, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Saskaņā ar noslēgto aizdevuma līgumu atbildētājs apņēmās maksāt prasītājai procentus par aizdevuma lietošanu 8,80 % mēnesī.

Lietas materiāli apliecina, ka prasītāja ir aprēķinājusi procentus par aizdevuma lietošanu 7,91 *euro* apmērā.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas aprēķinātos procentus par aizdevuma lietošanu 7,91 *euro*, kā arī to, ka atbildētājs labprātīgi uzņemtās saistības nav izpildījis. Tādēļ no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenama minētā summa.

Saskaņā ar Civillikuma 1651.pantu nokavējums ir saistības izpildīšanas vai izpildījuma pieņemšanas prettiesīgs novilcinājums. Pirmajā gadījumā ir parādnieka, bet otrajā - kreditora kavējums.

Saskaņā ar līguma pamatnoteikumiem un vispārējo noteikumu 5.punktu kredīta pamatsummas atmaksas nokavējuma gadījumā aizņēmējs maksā aizdevējam līgumiskos nokavējuma procentus 0,39% dienā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu.

Prasītāja lūdz piedzīt nokavējuma procentus 80,28 *euro* apmērā.

Tiesa uzskata, ka līgumā noteiktais pamet̄ums, kas paredzēts par saistību izpildes nokavējumu, pēc būtības atbilst līgumsoda institūta saturam.

Atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitajai daļai tiesa, izšķirot strīdu [..], izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju (atbildētāju) nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts nosaka, ka par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Tiesa uzskata, ka līgumā paredzētais nokavējuma procentu aprēķins pats par sevi nav atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu piemērošanu. Tomēr, vērtējot prasītajas aprēķināto nokavējuma procentu apmēru saistībā ar likumdevēja gribu ierobežot līgumsoda pieaugumu līdz 10% no pamatparāda apmēra, tiesa atzīst, ka, lai arī prasītājs ir vadījies no līguma noteikumiem, šāds aprēķins atzīstams par neatbilstošu Civillikuma 1.pantā noteiktajam labticīguma principam.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vispār, neizpildītu pienācīgi vai neizpildītu īstā laikā (termiņā). Savukārt šīs normas trešajā daļā likumdevējs noteicis, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Tiesas ieskatā līgumā noteiktā nokavējumu procentu piedziņas prasība vērtējama atbilstoši iepriekš norādītajam tiesiskajam regulējumam.

Ievērojot Civillikuma 1.pantu un samērīguma principu, tiesa samazina līgumisko nokavējuma procentu apmēru līdz 10% no galvenā parāda apmēra, tas ir, līdz 8,37 *euro*. Tādejādi prasījums par nokavējuma procentu piedziņu ir apmierināms daļēji un no atbildētāja prasītājas labā piedzenami nokavējuma procenti 8,37 *euro*, prasījums daļā par nokavējuma procentu 71,91 *euro* piedziņu ir noraidāms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu ,,katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība".

Atbildētājs nekādus iebildumus pret celto prasību tiesā nav iesniedzis, kā arī nav iesniedzis pierādījumus tam, ka parāds būtu samaksāts. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma, un no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenams galvenais parāds 83,63 *euro* apmērā, procenti par aizdevuma izmantošanu 7,91 *euro* un līgumiskie nokavējuma procenti 8,37 *euro* apmērā, prasījums daļa par līgumisko nokavējumu procentu (jeb līgumsoda) 71,91 *euro* piedziņu ir noraidāms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 15.februāra spriedumā lietā Nr.SKC-0100/2016 norādīts, ka ,,Civilprocesa likuma 195.pants pēc būtības nošķir divus likumisko procentu veidus – tos, kuri jau iekļauti prasības summā un kurus prasītājs atbilstoši iesniegtajam prasības pieteikumam lūdzis piedzīt par iepriekšējo laiku, kā arī likumiskie procenti, kuru saņemšanas tiesības tiesa paredz ar spriedumu. To likumisko procentu, kuru saņemšanas tiesības tiesa paredz spriedumā līdz tā izpildei, samaksas pienākums nevar iestāties pirms tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, jo spēkā nestājies spriedums nerada juridiskas sekas. Savukārt atbilstoši dispozitivitātes principam lietas dalībniekam ir tiesības pašam izvēlēties tiesību aizsardzības līdzekļus, tostarp tiesības izvēlēties – prasīt vai neprasīt piedzīt likumiskos procentus par laiku līdz spriedumam, kā arī izvēlēties laika posmu, par kādu likumiskos procentus aprēķināt un lūgt piedzīt".

Ievērojot minēto, tiesai nav pamata noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos kavējuma procentus no lietas izskatīšanas dienas. Prasītājai nosakāmas Civilprocesa likuma 195.pantā paredzētās tiesības likumisko kavējuma procentu (6% gadā) saņemšanai līdz sprieduma izpildei sākot ar sprieduma spēkā stāšanās dienu. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai likumisko procentu apmērs nosakāms 6% gadā no pamatparāda summas, bet nepārsniedzot tās apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājai ir jāpiedzen tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva 71,14 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 *euro* apmērā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

## Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 15., 41., 97., 190., 195., 204.[1], 250.[25] un 250.[27]pantu, tiesa

**nosprieda:**

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrības „MODA KAPITĀLS", reģistrācijas Nr.40003345861, labā galveno parādu 83,68 *euro* (astoņdesmit trīs *euro* 68 *centi*), procentus par aizdevuma izmantošanu 7,91 *euro* (septiņi *euro* 91 *cents*), līgumiskos nokavējuma procentus 8,37 *euro* (astoņi *euro* 37 *centi*), tiesas izdevumus - valsts nodevu 71,14 *euro* (septiņdesmit viens *euro* 1 4 *centi*), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* (trīs *euro* 30 *centi*), kopā 174,40 *euro* (viens simts septiņdesmit četri *euro* 40 *centi*).

Noteikt akciju sabiedrībai „MODA KAPITĀLS", reģistrācijas Nr.40003345861, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas 83,68 *euro* (astoņdesmit trīs *euro* 68 *centi*).

Noteikt atbildētājam termiņu 10 (desmit) dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas – 2018.gada 11.janvāra Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Stivriņa